

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент здоров'я стада тварин»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 211 Ветеринарна медицина
Освітня програма «освітньо-професійна»
Рік навчання 5, семестр 9
Форма навчання денна (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)

к.вет.н., доцент Вальчук О.А
067-4423992
valchuk_oa@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна «Менеджмент здоров'я стада тварин» є вибірковою дисципліною, яка висвітлює питання управління стадом тварин сільськогосподарського підприємства.

Мета вивчення вибіркової дисципліни «Менеджмент здоров'я стада тварин» – сформувати у студента систему компетентностей щодо оптимізації системи управління стадом, управління здоров'ям, зменшення збитків пов'язаних з лікуванням і бракуванням тварин.

Завдання: освоїти фахівцю ветеринарної медицини основи управління тваринницьким підприємством, його структурними підрозділами, трудовими, виробничими, технологічними і інформаційними ресурсами. Дисципліна складається з таких розділів: біотехнологія відтворення тварин, ветеринарне акушерство, неонатологія, мастологія; ветеринарна гінекологія та андрологія.

Робоча програма передбачає вивчення студентами 5 курсу дисципліни впродовж одного семестра і реалізується через проведення лекцій, лабораторних занять та самостійної роботи студентів. На вивчення дисципліни відводиться 120 годин, у тому числі: лекційних – 15 годин, лабораторних – 15 годин та 90 годин самостійних занять. Заключною формою атестації студентів – є залік.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 6. навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- ЗК 9. здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК 10. здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності);

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 10. здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно обумовленого утримання тварин;
- ФК 11. здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та благополуччя тварин у професійній діяльності;
- ФК 17. здатність здійснювати маркетинг і менеджмент ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині;
- ФК 19. здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
8. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
9. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
10. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
11. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
12. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовний модуль I. Моніторинг благополуччя тварин на фермі				
Тема 1. Охорона здоров'я стада	2/2	Знати: сучасні тенденції розвитку молочного тваринництва. Завдання ветеринарної медицини в сучасному тваринництві Вміти: організувати взаємовідносини лікаря ветеринарної медицини, консультанта і власника.	Виконання і захист лабораторної роботи №1 Моніторинг захворювання/ризика на молочній фермі /періодичність спостереження за здоров'ям стада/.	10

			Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 2. Догляд, утримання, годівля та експлуатація тварин	2/2	<p>Знати: сучасні підходи до благополуччя тварин. Системи утримання тварин. Технологічні групи молочної худоби. Фактори, що впливають на продуктивність і здоров'я дійних корів.</p> <p>Вміти: виявляти загрози для здоров'я стада. Пункти контролю стада та навколишнього середовища. Схеми збору та використання даних для стада.</p>	Виконання і захист лабораторної роботи №2 Вивчення умов утримання тварин. Вплив умов утримання на фізіологічний стан та продуктивність тварин. Організація годівлі та водопою тварин. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 3. Управління стадом, застосування комп'ютерних технологій для управління фермою	2/2	<p>Знати: принципи управління стада. Етапи циклу відтворення від осіменіння до дійної корови. Критичні моменти, що мають вплив на подальше здоров'я та молочну продуктивність. Програмні продукти для управління фермою.</p> <p>Вміти: робити підбір параметрів для оцінки стада, пристосування їх до потреб господарства. Розрізняти можливості програмного забезпечення для ферм.</p>	Виконання і захист лабораторної роботи №3 Економіка ферми, менеджмент та робітники. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 4. Біотехнологічні методи відтворення у скотарстві, організація штучного осіменіння скотарстві	2/2	<p>Знати: основи штучного осіменіння, трансплантації ембріонів, довготривалого зберігання сперми та ембріонів, запліднення яйцеклітин і культивування ембріонів in vitro, клонування, отримання трансгенних тварин, особливості сексованої сперми.</p> <p>Вміти: контролювати репродуктивний цикл. Управляти статевим циклом. Осіменяти корів та телиць. Організувати процес штучного осіменіння.</p>	Виконання і захист лабораторної роботи №4 Виробництво молока та цикл відтворення, аналіз показників відтворення стада, управління відтворенням стада.. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 5. Управління відтворенням скотарстві, вагітність та менеджмент сухостійного періоду у жуйних	2/2	<p>Знати: Цільові показники відтворення у скотарстві. Управління відтворенням у високопродуктивних стадах України.</p> <p>Вміти: проводити акушерську та гінекологічну диспансеризацію, діагностику вагітності. Організувати запуск та проводити діагностичні та профілактичні заходи впродовж сухостійного періоду</p>	Виконання і захист лабораторної роботи №5 Контроль та діагностика вагітності. Технології запуску. Менеджмент сухостійного періоду. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 6. Менеджмент родильного відділення та післяродового періоду	2/2	<p>Знати: Фізіологію родів. Патологію родів. Особливості перебігу післяродової інволюції геніталій у жуйних. Нейрогуморальні механізми у поновленні відтворювальної здатності.</p>	Виконання і захист лабораторної роботи №6 Післяродовий період. Догляд за телятами після народження. Нетелі, вирощування ремонтного молодняка.	10

		Вміти: Організувати та проводити діагностичні та профілактичні заходи у родильному відділенні та впродовж післяродового періоду.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 7. Ветеринарна перинатологія, управління колостральним імунітетом	2/2	Знати: Санітарні та гігієнічні умови утримання телят. Основи годівлі у перший місяць життя. Технології вирощування ремонтного молодняка. Шляхи передачі пасивного імунітету потомству. Проблеми в системі великого стада. Наслідки дефіциту передачі пасивного імунітету. Короткочасні та віддалені наслідки неонатальної патології Вміти: Догляди за новонародженими. Контролювати колостральний імунітет у новонароджених. Організувати утримання телят.	Виконання і захист лабораторної роботи №7 Доїння та якість молока. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 8. Менеджмент маститу	2/0	Знати: Санітарні та гігієнічні умови отримання молока. Контроль соматичних клітин – шлях покращення якості молока. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу у жуйних. Економічні втрати від захворювань молочної залози. Вміти: Діагностувати, лікувати і профілакувати мастит у жуйних. Організувати санітарні та гігієнічні умови отримання молока високої якості		
Всього за семестр	16/14			70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Кожен студент має 2 спроби для здачі кожного модуля впродовж семестру. Подальше перескладання модулів відбувається із дозволу лектора по завершенню семестру, за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Надіслані звіти та ессе повинні бути виконані самостійно. Ессе повинні мати коректні текстові посилання на використані джерела літератури. .
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) з подальшим відпрацюванням занять в навчальній лабораторії до початку екзаменаційної сесії.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література

– основна:

1. Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І., Любецький В.Й. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології // Вінниця, Нова Книга, 2008. – 589 с.
2. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин – К., Арістей, 2004. – 293 с.
3. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Бородиня В.І. Патологія молочної залози (лекції для слухачів потоку магістратури з дисципліни «Акушерство, гінекологія та біотехнологія розмноження тварин з основами андрології»). – К., 2004. – 45 с.
4. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
5. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. – К., «Мета», 2002. – 319 с.
6. Левченко В.І., Влізло В.В., Конрахін І.П. та ін. Ветеринарна клінічна біохімія. – Біла церква. – 2002. – 400 с.
7. Патофізіологія тварин: Підручник /А.Й. Мазуркевич, В.Л. Тарасович, Дж. Клугі/. – К.: Вища школа, 2000. -
8. Завірюха В.І., Куртяк Б.М. Патологія органів розмноження та стимуляція продуктивності корів. – Львів, ТеРус, 1999. – 146 с.
9. Харута Г.Г. Прогнозування відтворної функції корів. – Біла Церква. – 1999. – 93 с.
10. Косенко М.В. Диспансеризація в системі профілактики неплідності і контролю відтворної функції сільськогосподарських тварин. – К., Урожай, 1995. – 229 с.
11. Мартыненко Н.А. Эбриональная смертность и ее предупреждение. – К.: Урожай, 1971. – 297 с.

– допоміжна:

1. Любецький В.Й., Колесник В.Я., Михайлюк М.М. Нетрадиційні методи лікування дрібних домашніх тварин. Навчальний посібник. – К. ПП “Графіка”. – 2004. – 44 с.
2. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Письменний Р.В. Застосування електрорефлексотерапії в комплексному лікуванні пуерперального метриту у корів // Вісн. Сумського НАУ. – 2003. – Вип. 10, С. 60–64.

3. Михайлюк М.М. Підбір біологічно активних точок для електропунктурної корекції пуерперального метриту корів // Вісн. Сумського НАУ. – 2004. – Вип.7(12) . – С.96-100.
4. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Комплексна терапія високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.-наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- 58 с.
5. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Жук Ю.В. Електропунктурна терапія високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.-наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С. 57.
6. Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Слєпченко В.М. Вплив вітаміно-мінерального живлення на білковий обмін у крові високопродуктивних корів у післяродовий період // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.- наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С.34
7. Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Бородиня В.І. Вплив вітаміно-мінеральної добавки Баланс на розвиток фетальної частини плаценти корів // Конференція професорсько-викладацького складу і аспірантів навч.-наукового ін-ту вет. мед. якості і безпеки продукції АПК (Тези доповідей): К, 2006.- С.35.
8. Любецький В.Й., Бортнічук В.А., Михайлюк М.М. Доцільність застосування антибіотикотерапії в комплексному лікуванні післяродового метриту у корів // Ветеринарна біотехнологія. – Бюл. – № 8. – 2006. – С. 161–169.
9. Любецький В.Й., Михайлюк М.М. Порівняльна ефективність комплексної терапії високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Вісник БДАУ. – Вип. 41. 2006. – С. 127-137.
10. Михайлюк М.М., Колесник В.Я., Любецький В.Й. Лікування дрібних домашніх тварин з використанням нетрадиційних методів лікування. – К. ПП “Графіка”. – 2006. – 60 с.
11. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М., Слєпченко В.М., Бородиня В.І. Діагностика та надання допомоги тваринам під час патологічних родів./ Методична розробка з курсу «Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології» для самостійної роботи студентів. Видавничий центр НАУ. Київ – 2006. – 30 с.
12. Любецький В.Й., Михайлюк М.М., Колесник В.Я., Жук Ю.В. Особливості підбору БАТ для лікування високопродуктивних корів, хворих на післяродовий метрит // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). - 2007. – С. 78-81.
13. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив вітамінно-мінеральної добавки “Баланс” на прояв передвісників родів та перебіг підготовчої стадії родів у корів голштинської породи // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). - 2007. – С. 81-85.

14. Любецький В.Й., Жук Ю.В, Михайлюк М.М. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги). - К. ПП "Графіка". – 2007. – 48 с.
15. Яблонський В.А, Любецький В.Й., Березовський А.В., Якубчак О.М., Бородиня В.І., Вальчук О.А., Михайлюк М.М. Методичні рекомендації щодо діагностики, лікування та запобігання маститу в тварин. – К.: "Ветінформ". – 2007. – 32 с.
16. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив загально- та імуностимулюючих препаратів на відтворну функцію високопродуктивних корів // Науковий вісник Причорномор'я (збірник наукових праць). – В.42, Ч.1. – 2008. – С. 154-160.
17. Корма и питание. / М.Е. Энсмингер и др. (Пер. с англ.) – перевод второго издания 1990 года. – Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. – 974 с.
18. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
19. Рання діагностика, терапія та профілактика патології обміну речовин у великої рогатої худоби.: Методичні рекомендації / В.Ю. Чумаченко, М.О. Судаков, В.Я. Колесник та ін. – К.: 1999. – 18 с.
20. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці / В.М. Головач, В.В. Снітинський, Г.В. Аксіонова та ін. – К.: Урожай, 1992. – 256 с.

Інформаційні ресурси

З метою вивчення дисципліни студенти можуть використовувати документи та літературу в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, фондах, банках даних тощо), зокрема:

1. <http://rada.gov.ua/>
2. <http://www.consumer.gov.ua/>
3. <http://www.oie.int/>
4. <http://www.nbu.gov.ua>
5. library.nubip.edu.ua
6. www.dnsgb.com.ua
7. <http://www.fao.org>.